

Μάρκετινγκ Αγροτικών Προϊόντων

Ενότητα 25^η: Πώληση Αγροτικών Προϊόντων

Χρίστος Καμενίδης
Τμήμα Γεωπονίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

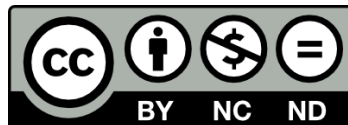

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Πώληση Αγροτικών Προϊόντων

Μάρκετινγκ Αγροτικών Προϊόντων
Τμήμα Γεωπονίας

Η έννοια της πώλησης προϊόντων

- **Πώληση (selling or merchandising):** η λειτουργία εμπορίας κατά την οποία μεταβιβάζεται η κυριότητα των προϊόντων από έναν φορέα σε άλλον, μετά την πληρωμή της αξίας τους.
- Αρχίζει από τους παραγωγούς και καταλήγει στους καταναλωτές.
- Είναι χαρακτηριστικό της ανοικτής ή εγχρήματης οικονομίας και έχει ιδιαίτερη σημασία για την ευημερία των παραγωγών.

Η ταξινόμηση της πώλησης (1)

Ανάλογα με το στάδιο εμπορίας στο οποίο πραγματοποιείται

- **Χωρική πώληση**, όταν η πώληση γίνεται στο πρώτο στάδιο εμπορίας ή στο επίπεδο των παραγωγών.
- **Χονδρική πώληση**, όταν η πώληση γίνεται στο ενδιάμεσο στάδιο ή στο επίπεδο των χονδρεμπόρων.
- **Λιανική πώληση**, όταν η πώληση γίνεται στο τελικό στάδιο εμπορίας ή στο επίπεδο των λιανοπωλητών.

Η ταξινόμηση της πώλησης (2)

Ανάλογα με τον χρόνο πληρωμής των πωλητών των προϊόντων

- **Πώληση τοις μετρητοίς**, όταν με την πώληση των προϊόντων οι πωλητές πληρώνονται αμέσως.
- **Πώληση επί πιστώσει**, όταν η πληρωμή των πωλητών γίνεται σε μεταγενέστερο χρόνο από την ημέρα πώλησης των προϊόντων.

Έννοια της χωρικής πώλησης

- **Χωρική:** η πώληση των αγροτικών προϊόντων από τους παραγωγούς προς κάθε φορέα (μεταποιητής, έμπορος, καταναλωτής).
- Η χωρική πώληση των ανεπεξέργαστων αγροτικών προϊόντων πολλές φορές ονομάζεται και **συγκέντρωση προϊόντων**.
- Ο βαθμός επιτυχίας της χωρικής πώλησης των αγροτικών προϊόντων προσδιορίζεται κυρίως από (1) την ποσότητα πώλησής τους και (2) την γεωργική τιμή πώλησης.

Είδη χωρικής πώλησης (1)

Ανάλογα με την πώληση συγκομισμένων ή όχι αγροτικών προϊόντων από τους παραγωγούς-πωλητές

- **Πώληση συγκομισμένης εσοδείας** (παραγωγής), όταν πραγματοποιείται πώληση αγροτικών προϊόντων που έχουν ήδη συγκομισθεί και τα προϊόντα παραδίδονται αμέσως στα χέρια των αγοραστών-εμπόρων από τους παραγωγούς-πωλητές.
- **Πώληση «ηρτημένης» εσοδείας**, όταν πραγματοποιείται πώληση αγροτικών προϊόντων, που δεν έχουν συγκομισθεί αλλά βρίσκονται ακόμη στα χωράφια, επάνω στα δένδρα ή στα φυτά.

Είδη χωρικής πώλησης (2)

Ανάλογα με το χρόνο πώλησης των αγροτικών προϊόντων, σε σχέση με τον χρόνο παραγωγής τους

- **Άμεση πώληση**, όταν η πώληση των αγροτικών προϊόντων από τους παραγωγούς-πωλητές πραγματοποιείται κανονικά, μετά την παραγωγή και τη συγκομιδή των προϊόντων.
- **Προπώληση**, όταν η πώληση των αγροτικών προϊόντων από τους παραγωγούς προς τους αγοραστές γίνεται πολύ πριν την ολοκλήρωση της παραγωγικής διαδικασίας.

Παράγοντες που επηρεάζουν την αποδοτικότητα της χωρικής πώλησης

- Ο χρόνος πώλησης των προϊόντων.
- Ο αριθμός των φορέων εμπορίας που συμμετέχουν στην εμπορία των προϊόντων.
- Ο τόπος πώλησης των προϊόντων.
- Οι τρόποι πώλησης του προϊόντος.

Χονδρική Πώληση των Αγροτικών Προϊόντων

Έννοια του χονδρεμπορίου

- **Χονδρεμπόριο (wholesaling) αγροτικών προϊόντων:** η πώλησή τους από τους χονδρέμπορους κυρίως στους λιανοπωλητές αλλά και σε άλλους φορείς εμπορίας για μεταποίηση ή χρήση στην επιχείρησή τους, όχι όμως για απευθείας πώληση στους καταναλωτές.

Είδη χονδρεμπορίου (1)

Ανάλογα με τον αριθμό των προϊόντων που διακινεί το χονδρεμπόριο

- **Γενικό χονδρεμπόριο**, όταν ο φορέας χονδρικής διάθεσης ασχολείται με την πώληση περισσότερων του ενός προϊόντων.
- **Ειδικό χονδρεμπόριο**, όταν ο φορέας χονδρικής διάθεσης ασχολείται με την πώληση ενός μόνο προϊόντος ή μιας ομάδας ομοειδών προϊόντων.

Είδη χονδρεμπορίου (2)

Ανάλογα με το είδος του προϊόντος που διακινείται

- **Χονδρεμπόριο φρούτων - λαχανικών**, όταν ο χονδρέμπορος διακινεί μόνο φρούτα - λαχανικά.
- **Χονδρεμπόριο κρεάτων**, όταν ο χονδρέμπορος διακινεί διάφορα είδη κρεάτων, κ.ο.κ.

Ο ρόλος και η σημασία του χονδρεμπορίου

- **Ελαττώνει σημαντικά τον αριθμό των συναλλαγών, που πραγματοποιούνται κατά τη διακίνηση των προϊόντων από τους παραγωγούς ως τους καταναλωτές.**
- **Ο χονδρέμπορος προσδίδει χρησιμότητα τύπου και χρόνου στα αγροτικά προϊόντα.**

Υπηρεσίες που μπορεί να προσφέρει το χονδρεμπόριο

- Η συγκέντρωση και η παροχή **πληροφοριών αγοράς**.
- Η ανάληψη **κινδύνων εμπορίας** από τη στιγμή που αγοράζουν τα αγροτικά προϊόντα μέχρι τη στιγμή που τα πωλήσουν.
- Η **χρηματοδότηση**, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, των παραγωγών και των λιανοπωλητών.
- Η **μεταφορά και η αποθήκευση** των προϊόντων.
- Η **τυποποίηση και η συσκευασία** των προϊόντων.
- Η προμήθεια **υλικών συσκευασίας** (π.χ. κλούβες) κλπ.

Υπηρεσίες χονδρεμπορίου στους παραγωγούς

- **Μεταφορά των προϊόντων των παραγωγών από τα χωράφια τους στις αγορές.**
- **Προμήθεια υλικών συσκευασίας στους παραγωγούς.**
- **Χρηματοδότηση των παραγωγών ως κάποιο βαθμό, με τον δανεισμό τους για την αγορά φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων ή για την πληρωμή των εργατών κλπ.**
- **Συγκέντρωση και παροχή πληροφοριών στους παραγωγούς.**
- **Συγκομιδή των προϊόντων των παραγωγών.**

Υπηρεσίες χονδρεμπορίου στους λιανοπωλητές

- Προμήθεια των προϊόντων που διαθέτουν.
- Μεταφορά των προϊόντων στα καταστήματα.
- Παροχή υπηρεσιών αποθήκευσης.
- Πληροφόρηση για τις συνθήκες αγοράς.
- Χρηματοδότηση.
- Τυποποίηση και συσκευασία των προϊόντων.

Φορείς χονδρεμπορίου

- Οι ιδιώτες χονδρέμποροι.
- Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί.
- Οι Συνεταιρισμοί λιανοπωλητών.

Τρόποι χονδρεμπορικής διάθεσης των αγροτικών προϊόντων

- **Η εμπορική διάθεση**, κατά την οποία οι χονδρέμποροι αγοράζουν τα προϊόντα από τους παραγωγούς και στη συνέχεια τα μεταπωλούν στους λιανοπωλητές.
- **Η παραγωγική ή προμηθευτική διάθεση**, κατά την οποία οι χονδρέμποροι δεν αγοράζουν τα προϊόντα από τους αγρότες αλλά απλώς αναλαμβάνουν να τα πωλήσουν για λογαριασμό τους.

Στοιχεία που συνιστούν το κόστος χονδρεμπορίου (1)

- Οι ετήσιες σταθερές δαπάνες.
- Η αμοιβή του υπαλληλικού προσωπικού.
- Τα γενικά έξοδα.
- Ο τόκος του κεφαλαίου κίνησης.
- Ο φόρος κύκλου εργασιών.
- Η προμήθεια των αντιπροσώπων ή μεσιτών.

Στοιχεία που συνιστούν το κόστος χονδρεμπορίου (2)

- Τα έξοδα μεταφοράς των προϊόντων.
- Τα έξοδα μεταφοράς των άδειων τελάρων.
- Τα φορτοεκφορτωτικά έξοδα.
- Η αξία των προϊόντων που έχουν καταστραφεί.
- Όλη η αξία των υλικών συσκευασίας.
- Οι δαπάνες για τη συγκομιδή των προϊόντων.
- Οι δαπάνες για τη διαλογή και συσκευασία των προϊόντων.

Παράγοντες που επηρεάζουν το κόστος χονδρεμπορίου

- Η ποσότητα του διακινούμενου προϊόντος.
- Το είδος και η μορφή του προϊόντος.
- Ο αριθμός των διακινούμενων προϊόντων.
- Οι υπηρεσίες εμπορίας που προσφέρει ο χονδρέμπορος.
- Η υποδομή εμπορίας.
- Το ύψος των επιτοκίων των τραπεζών.
- Η ταχύτητα κυκλοφορίας του προϊόντος.

Λειτουργικά προβλήματα χονδρεμπορίου

- Η προμήθεια καλής **ποιότητας** προϊόντων στις ζητούμενες ποσότητες.
- Η συνεχής **προμήθεια** των λιανοπωλητών με τα προϊόντα που ζητούν.
- Η επιλογή του κατάλληλου **τόπου εγκατάστασης** της αποθήκης.
- Η εξεύρεση κατάλληλων **μεταφορικών μέσων**.

Λιανική Πώληση των Αγροτικών Προϊόντων

Έννοια και σημασία του λιανεμπορίου

- **Λιανεμπόριο (Retailing) αγροτικών προϊόντων:** η πώλησή τους από τους λιανοπωλητές απευθείας στους τελικούς καταναλωτές.
- Κατέχει τεράστιο ρόλο στην οικονομία των αγροτών και την ευημερία των καταναλωτών καθώς και την Εθνική Οικονομία.

Είδη λιανοπώλησης (1)

Ανάλογα με τον αριθμό των ειδών των πωλουμένων προϊόντων

- **Γενικό λιανεμπόριο:** ο λιανοπωλητής διακινεί μεγάλη ποικιλία προϊόντων (παντοπωλεία και τα σούπερ μάρκετ).
- **Ειδικό λιανεμπόριο:** ο λιανοπωλητής περιορίζεται στην πώληση ενός μόνο προϊόντος ή ομάδας ομοειδών προϊόντων (οπωροπωλεία, τα κρεοπωλεία και τα γαλακτοπωλεία).

Είδη λιανοπώλησης (2)

Ανάλογα με τον τρόπο λειτουργίας του λιανεμπορίου

- **Κεντρικό λιανεμπόριο:** πραγματοποιείται σε κεντρική αγορά της πόλης.
- **Συνοικιακό λιανεμπόριο:** διεξάγεται από μικρά καταστήματα, που βρίσκονται στις διάφορες συνοικίες της πόλης.
- **Περιφερειακό λιανεμπόριο:** γίνεται από super market και υπεραγορές, που βρίσκονται λίγο έξω από την πόλη.
- **Λαϊκές αγορές.**
- **Οδικές αγορές.**
- **Πλανόδιο λιανεμπόριο:** πραγματοποιείται από ορισμένους μικροπαραγωγούς ή από ευκαιριακούς.

Φορείς λιανεμπορίου

- Οι ιδιώτες λιανοπωλητές.
- Οι ανώνυμες εταιρίες.
- Οι αγρότες.
- Οι αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις.
- Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί.

Παράγοντες επιτυχίας του λιανεμπορίου (1)

- Η αγορά και πώληση καλής **ποιότητας** προϊόντων.
- Οι σχετικά χαμηλές λιανικές **τιμές πώλησης** των προϊόντων.
- Η διάθεση **τυποποιημένων και συσκευασμένων** προϊόντων.
- Η **δυνατότητα επιλογής** των καταναλωτών, σε περίπτωση διάθεσης ατυποποίητων προϊόντων.
- Η μεγάλη **ποικιλία** προϊόντων.

Παράγοντες επιτυχίας του λιανεμπορίου (2)

- Η ταχεία **εξυπηρέτηση** των καταναλωτών.
- Η καλή **συμπεριφορά** των πωλητών προς τους καταναλωτές.
- Η εγκατάσταση του καταστήματος λιανοπώλησης στον **κατάλληλο τόπο**.
- Η παρουσίαση των προϊόντων στις βιτρίνες, ράφια ή πάγκους κατά τρόπο που **να προσελκύει τον καταναλωτή**.

Υπηρεσίες που προσφέρει ο Λιανοπωλητής

- **Προμηθεύει** τα διάφορα αγροτικά προϊόντα στους καταναλωτές.
- **Προσδιορίζει** τις προτιμήσεις των καταναλωτών και τις διαβιβάζει στους παραγωγούς.
- **Πληροφορεί** τους καταναλωτές για την Προσφορά, τη Ζήτηση και τις τιμές των αγροτικών προϊόντων.
- **Επιτελεί** ως κάποιο βαθμό διάφορες λειτουργίες εμπορίας.

Το κόστος λιανεμπορίου (1)

1. Οι **ετήσιες δαπάνες** (τόκος, απόσβεση, συντήρηση, ασφάλιστρο) του ιδιόκτητου μονίμου κεφαλαίου της λιανεμπορικής επιχείρησης.
2. Σε περίπτωση, που κάποια από αυτά είναι ενοικιαζόμενα--
-> **ενοίκιο** αντί ετησίων δαπανών.
3. Η **αμοιβή του υπαλληλικού προσωπικού** (μόνιμου και έκτακτου), καθώς και του ίδιου του λιανοπωλητή, εφόσον εργάζεται στην επιχείρηση.
4. Οι **γενικές δαπάνες** (φως, νερό, καθαριότητα, τηλεφωνήματα, κλπ).

Το κόστος λιανεμπορίου (2)

5. Τα έξοδα για φόρτωση, μεταφορά και εκφόρτωση προϊόντων στην αποθήκη και καταστήματα της λιανεμπορικής επιχείρησης.
6. Η αξία των υλικών συσκευασίας (πλαστικές τσάντες, χαρτοσακκούλες, κλπ.).
7. Ο φόρος κύκλου εργασιών και το χαρτόσημο.
8. Η αξία των προϊόντων που καταστράφηκαν.
9. Οι δαπάνες διαλογής και συσκευασίας των προϊόντων.

Λειτουργικά προβλήματα λιανεμπορίου

- Η **ανυπαρξία τυποποίησης** στα περισσότερα αγροτικά προϊόντα.
- Η **αδυναμία προμήθειας** των προϊόντων από ένα μόνο χονδρέμπορο.
- Η **ακανόνιστη ροή** διαφόρων προϊόντων σε ορισμένες περιόδους από τις χονδρεμπορικές αγορές στα καταστήματα λιανοπώλησης.
- Οι σχετικά **μεγάλες απώλειες** που υφίστανται τα αγροτικά προϊόντα κατά τη διάρκεια της διάθεσής τους στα καταστήματα λιανοπώλησης.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Χρίστος Καμενίδης.
«Μάρκετινγκ Αγροτικών Προϊόντων. Πώληση Αγροτικών Προϊόντων».
Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS202/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Μαρία Αλεμπάκη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2013-2014

